

Utbildningsinspektion i Brattebergsskolan

Grundskola årskurserna 7–9

Inledning

Verksamheten i Brattebergsskolan har granskats och besökts den 20 och den 22 maj 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns på Skolinspektionens webbplats, www.skolinspektionen.se (Tillsyn, Regelbunden tillsyn).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Brattebergsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Brattebergsskolan intervjuades rektorn, elevhälsans personal, samt företrädare för lärare, elever och föräldrar. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan och rektorsområdet utgör underlag för bedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Brattebergsskolan	Antal elever
Grundskola	561

Källa: Uppgifter från skolan

Brattebergsskolan är Öckerö kommuns enda skola för elever i grundskolans senare årskurser. Skolan är belägen på Öckerö och är en mötesplats för ungdomar från kommunens tio öar. Skolan består av flera byggnader men den största delen av undervisningen bedrivs i en större huvudbyggnad. Intill denna finns en administrativ byggnad där även skolans undervisning i hem- och konsumentkunskap, bild och slöjd äger rum. I denna byggnad inryms även skolområdets administrativa del. Något längre bort från huvudbyggnaden finns skolans idrottshall. Centralt i huvudbyggnaden finns kommunens fritidsgård där eleverna under dagen har tillgång till fritidsgårdens utrymmen, personal och caféverksamhet. I skolans verksamhet ingår även kommunens särskilda undervisningsgrupp, Spindeln, som är placerad på Hönö.

Elever och lärare är organisatoriskt och lokalmässigt uppdelade i fyra arbetslag med cirka 150 elever. Varje arbetslag är sammansatt av elevgrupper från alla skolans tre årskurser. Skolan leds av två rektorer men under våren har den ena tjänsten varit vakant. Ytterligare en rektor har rekryterats men har vid inspektionstillfället inte tillträtt tjänsten. Under våren har områdesrektorn ansvarat för verksamheten vid Minnesstensskolan, Spindeln och skolan på Hälsö som också ingår i rektorsområdets ansvar.

Helhetsbedömning

Brattebergsskolan redovisar resultat i form av meritvärden, andel elever med fullständiga slutbetyg och andel elever med behörighet till gymnasieskolan som ligger i nivå med riket. Flickornas meritvärden har dock under de tre senaste åren stadigt försämrats och ligger år 2007 betydligt under rikets snitt för flickor. Pojkarnas meritvärden ligger år 2007 över rikets snitt för pojkar och synes ha en stigande tendens. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på flickornas tydligt försämrade resultat i form av meritvärden. Inspektörerna förutsätter att skolan analyserar skillnader i måluppfyllelse och utifrån resultatet av denna analys vidtar relevanta åtgärder för förbättrad måluppfyllelse för samtliga elever.

Det finns lärare vid Brattebergsskolan som på ett föredömligt sätt försöker tydliggöra kursplanernas och läroplanens mål och som i undervisningen återkopplar till dessa mål men det finns också lärare som menar att eleverna har tröttnat på att diskutera mål eller som anser att det inte finns tid för måldiskussioner. Även när det gäller elevernas möjligheter till inflytande och ansvarstagande för det egna lärandet varierar det mellan lärarna i vilken grad detta sker men även de lärare som engagerat arbetar för att tydliggöra skolans mål medger att det är svårt att få eleverna att ta del i planeringen av arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Elever uttrycker att de är nöjda med de påverkansmöjligheter som de har i undervisningssituationen.

Lärarna vid Brattebergsskolan anstränger sig för att individualisera undervisningen inom gruppens ram. Resurser i form av resurspedagoger och specialpedagoger finns inom varje arbetslag och fördelas mellan arbetslagen så att eleverna får det stöd som de är i behov av. Åtgärdsprogram upprättas men kvaliteten på dessa bör förbättras.

Brattebergsskolan har problem med skolk och ett, i förhållande till andra liknande skolor, stort antal elever undervisas i hemmet. Det förekommer även elever som uppger att de mobbas på raster eller som upplever sig utstötta. Detta är problem som skolan är medveten om och skolan har på olika sätt intensifierat sitt värdegrundsbete. Inspektörerna vill trots det betona att skolan ska vara en miljö som är fri från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling och att skolan måste vidta åtgärder så att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling upphör vid skolan.

Miljön i skolans lokaler ger ett sterilt och torftigt intryck som enligt inspektörernas bedömning inte inbjuder till en levande social gemenskap som ger vilja och lust att lära. Fritidsgården utgör ett undantag från detta. Centralt i skolan finns en öppen gård med växthus där det tidigare har bedrivits det som skolan kallade elevaktiv verksamhet. De äldre lärarna vid skolan är stolta över den elevaktiva verksamhet som skolan tidigare har gjort sig känd för men uppger att de numera inte har tid att bedriva sådan verksamhet.

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelser för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling. Inspektörerna ser detta som ett viktigt utvecklingsområde för skolan.

Personalen har, med några undantag, pedagogisk högskoleutbildning.

Skolans rektor har en gedigen pedagogisk utbildning och personalen anser att hon är förtrogen med verksamheten. Rektorn har tillsammans med sin tidigare rektorskollega upprättat en arbetsplan för läsåret 2007/08 som på ett bra sätt beskriver hur de fastställda målen för skolan ska genomföras och som är ett bra underlag för innevarande läsårs kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning. Den kvalitetsredovisning som inspektörerna har haft tillgång till bör dock förbättras liksom skolans kvalitetsarbete.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 9 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan bedriver inte ett tillräckligt målinriktat arbete för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling (1 kap. 2 § skollagen och 7-8 §§ lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör förbättra innehållet i de individuella utvecklingsplanerna samt informera elever och vårdnadshavare om planens syfte.
- Skolan bör förbättra arbetet med att ge eleverna kunskaper om skolans mål.
- Skolan bör förbättra arbetet med att träna eleverna i att ta ansvar för sitt lärande.
- Skolan bör förbättra elevernas inflytande när det gäller planering och utvärdering av undervisningen och förbättra elevernas arbete i demokratiska former.
- Skolans ordningsregler bör tillämpas på ett mer likvärdigt sätt.
- Skolans arbete med åtgärdsprogram bör förbättras.
- Skolan bör förbättra samverkan mellan alla som arbetar i skolan för att skapa en miljö för utveckling och lärande.
- Skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete.
- Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1. Resultatmått för åren 2005–2007 för elever i årskurs 9 vid Brattebergsskolan i förhållande till riket.

	Resultatmått för elever i årskurs 9					
	Brattebergsskolan			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Meritvärde	215	200	207	206	206	207
Andel (procent) med fullständigt slutbetyg	82	75	77	75	76	76
Andel (procent) behöriga till gymnasieskolan	93	89	91	89	89	89

Källa. Skolverkets officiella statistik

Tabell 2. Resultatmått för åren 2005–2007 för pojkar respektive flickor i årskurs 9 vid Brattebergsskolan och i riket.

	Resultatmått för elever i årskurs 9					
	Brattebergsskolan			Riket		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Genomsnittligt meritvärde, flickor	232	215	209	217	218	219
Genomsnittligt meritvärde, pojkar	198	186	205	196	196	197

Källa. Skolverkets officiella statistik

Kommentar:

Vid en jämförelse med riket framkommer att det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 vid Brattebergsskolan har sjunkit från år 2005 och är nu på en nivå som ligger runt genomsnittet i riket. Även andelen elever med fullständigt slutbetyg och andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan ligger i nivå med genomsnittet i riket enligt tabell 1 ovan.

Inspektörerna noterar att flickornas meritvärden har sjunkit de senaste två åren från att ha legat betydligt över genomsnittet i riket till att hamna betydligt under rikets genomsnitt för flickor i årskurs nio. Pojkarnas resultat har dock en omvänd tendens om än inte så tydlig vilket redovisas i tabell 2.

Inspektörerna har också granskat resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 9 år 2007 i ämnena engelska, matematik och svenska i relation till elevernas slutbetyg. Denna jämförelse visar små skillnader mellan andelen elever med godkända provbetyg och andelen elever med lägst betyget godkänt i slutbetyget.

Inspektörerna förutsätter att skolan analyserar skillnader i måluppfyllelse och utifrån resultatet av denna analys vidtar relevanta åtgärder för förbättrad måluppfyllelse för samtliga elever.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av mindre god kvalitet. Inspektörerna grundar sin bedömning på att den individuella utvecklingsplan som upprättas vid utvecklingssamtalet inte har den kvalitet som förordningen föreskriver och att planen oftast inte betyder något för eleverna i det dagliga arbetet.

Lärarna följer upp elevernas resultat i samband med utvecklingssamtalen två gånger per år men få lärare gör tydliga kopplingar i den individuella utvecklingsplanen till ämnens kursplaner och de uppnående- och strävansmål som där anges eller till läroplanens mål.

Utvecklingssamtalen upplevs dock som informativa av de flesta elever och föräldrar som inspektörerna talat med. Inom området finns följande förbättringsbehov.

Individuell utvecklingsplan

Enligt vid inspektionstillfället gällande bestämmelser i grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framåtsyftande, individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

I de individuella utvecklingsplaner som inspektörerna har haft tillgång till saknas kopplingar till kursplaner och läroplan liksom framåtsyftande mål som utmanar eleven i sitt lärande. Exempel på detta är att förbättringsområden uttrycks som "lämna in arbeten i tid, arbeta mer på lektionerna, läsa på tidigare inför proven". Eleverna får en kopia på sin individuella utvecklingsplan men få elever upplever planen som viktig och många vet inte var den finns eller vad som står i den.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra innehållet i de individuella utvecklingsplanerna samt informera elever och vårdnadshavare om planens syfte.

Inspektörerna vill i detta sammanhang uppmärksamma kommunen på att från och med den 15 juli 2008 har bestämmelsen i 7 kap 2 § grundskoleförordningen om individuell utvecklingsplan bland annat ändrats på så sätt att en sådan plan inte enbart ska vara framåtsyftande. Den ska innehålla omdömen om elevens kunskapsutveckling i varje ämne. Dessa omdömen får vara betygsliknande men de bör anpassas till elevernas ålder och förutsättningar. Det är rektorn som beslutar om den närmare utformningen. Planen får också innehålla annan information om elevens skolgång om rektorn beslutar detta. Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:10) om den individuella utvecklingsplanen kommer att revideras med anledning av ändringen och beräknas vara färdiga under hösten 2008.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,

8 (18)

- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Inspektörerna grundar sin bedömning på att lärarna överlag gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. Lärarna samarbetar när det gäller rättning av nationella ämnesprov och använder resultaten som stöd vid betygssättningen. Betyg sätts och betygs katalog förs enligt författningarnas krav. De flesta elever upplever att lärarna gör rättvisa bedömningar och att de sätter rättvisa betyg.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av mindre god kvalitet. Inspektörerna grundar sin bedömning på att lärarnas ambition när det gäller att tydliggöra skolans mål för eleverna varierar starkt mellan lärarna och även elevernas möjlighet till inflytande över hur utbildningen utformas. Eleverna får på olika sätt kunskaper om demokratins principer men arbetet i demokratiska former kan förbättras. Inom området finns följande förbättringsbehov.

Utbildningens inriktning

Enligt grundskoleförordningen gäller för grundskolan en läroplan. Läroplanen innehåller de övergripande målen och riktlinjerna för utbildningen.

Enligt läroplanen anger mål att sträva mot inriktningen på skolans arbete. De anger därmed en önskad kvalitetsutveckling i skolan.

Enligt grundskoleförordningen finns för varje ämne en kursplan. I kursplanen anges de mål som undervisningen ska sträva mot och de mål som eleverna ska ha uppnått efter det femte och det nionde skolåret.

Vissa lärare vid Brattebergsskolan tydliggör målen för skolan på ett föredömligt sätt för eleverna och återkopplar till dessa i undervisningens olika arbetsområden. Skolledningen betonar också i arbetsplanen vikten av att eleverna får kunskaper om skolans mål. Andra lärare menar att eleverna har tröttnat på att diskutera dessa mål eller att tiden inte medger denna typ av diskussioner.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att ge eleverna kunskaper om skolans mål.

Inflytande och ansvarstagande för egna lärandet

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Enligt läroplanen ska skolan klargöra för eleverna och föräldrarna vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

Enligt läroplanen ska lärarna se till att alla elever oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad.

Skolan ska sträva efter att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och för

sin arbetsmiljö.

Som tidigare nämnts varierar det mellan lärarna i vilken grad skolans mål tydliggörs. Även när det gäller elevernas möjligheter till inflytande och ansvarstagande för det egna lärandet varierar det mellan lärarna i vilken grad detta sker men även de lärare som engagerat arbetar för att tydliggöra skolans mål medger att det är svårt att få eleverna att ta del i planeringen av arbetssätt, arbetsformer och undervisnings innehåll. Elever uttrycker att de är nöjda med de påverkansmöjligheter som de har. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att träna eleverna i att ta ansvar för sitt lärande.

Arbetssätt som utvecklar elevernas förmåga att arbeta i demokratiska former

Enligt läroplanen ska skolan sträva efter att varje elev har kunskaper om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former. Lärare ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen och förbereda eleverna för delaktighet och medansvar och för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Eleverna vid Brattebergsskolan får genom en studieresa till Polen kunskap om nazismens verkningar under andra världskriget och genom undervisning i framför allt samhällsorienterande ämnen, kunskap om demokratins principer. Det praktiskt demokratiska arbetet kan dock förbättras. Eleverna uppger att lärarna inte alltid har klassråd när det är schemalagt och att deras intresse för klassråd är litet. Även elevernas intresse för klassråd är litet vilket enligt elevrådet tyder på att eleverna är nöjda. Elevrådet saknar fasta tider för elevrådsmöten men rektorn uppger att sådana finns. Klagomål och små inköp dominerar, enligt eleverna, de ärenden som tas upp i elevrådet. Lärarna medger att elevernas inflytande kan förbättras.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas inflytande när det gäller planering och utvärdering av undervisningen och förbättra elevernas arbete i demokratiska former.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Många lärare anstränger sig att individualisera undervisningen inom gruppens ram och inom varje arbetslag finns tillgång till en tjänst som resurspedagog och en halv tjänst som specialpedagog. Åtgärdsprogram upprättas men kvaliteten på dessa bör förbättras. Ett par kilometer från skolan, på Hönö, finns den särskilda undervisningsgruppen Spindeln. Vid Spindeln är enbart elever från Brattebergsskolan placerade. Inom området finns följande förbättringsbehov.

Åtgärdsprogram

Enligt grundskoleförordningen ska rektorn se till att en elevs behov av särskilda stödåtgärder utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

I de åtgärdsprogram som inspektörerna har haft tillgång till är kortfattat skrivna och det framgår inte i tillräckligt hög grad vilka behov eleven har eller hur de ska tillgodoses vilket, enligt inspektörerna, tyder på att utredningsarbetet bör förbättras. Enligt lärarna förs dock sådana diskussioner. Enligt rektorn har alla elever som saknar betyg i något ämne åtgärdsprogram.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med åtgärdsprogram bör förbättras.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal, elever och företrädare för elevernas vårdnadshavare,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
X			

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av ej godtagbar kvalitet. Inspektörerna grundar sin bedömning på att Brattebergsskolan har problem med att elever inte kommer till skolan eller är borta från undervisningen. Studiemiljön ger ett sterilt och torftigt intryck och inspektörerna upplever att varken lärare eller elever är engagerade i att skapa en trivsamt miljö i klassrum och korridorer. Skolan arbetar dock aktivt med att förbättra sitt värdegrundsarbete genom att schemalägga livskunskap, utbilda lärarna i socio-emotionell träning och göra en studieresa till Polen för att studera nazismens verkningar under andra världskriget. Ordningsregler finns men tillämpas olika av personalen vid skolan. Likabehandlingsplanen uppfyller inte lagens krav. Inom området finns nedanstående brist och förbättringsbehov.

Trygg miljö

Enligt skollagen ska den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling.

Enligt läroplanen ska ingen i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder eller för annan kränkande behandling. Tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling ska aktivt motverkas. Läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.

Ett, i förhållande till andra liknande skolor, stort antal elever kommer av olika skäl, enligt rektorn och personalen, inte till skolan utan har sin undervisning förlagd till hemmet. Skolan har dessutom problem med skolk. Inspektörerna möter vid inspektionstillfället elever som upplever sig mobbade på raster eller som känner sig utstötta och inte deltar i undervisningen. Utrymmet för fritidsgården finns tillgängligt under skoltid och erbjuder sittplatser och även ett café. Det finns elever vid skolan som tar sin tillflykt dit även under lektionstid. Skolan är medveten om att kränkningar förekommer och har på olika sätt intensifierat sitt värdegrundsarbete. Skolan har också förbättrat uppföljningen av elevernas närvaro för att komma till rätta med det skolk som förekommer vid skolan.

Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling måste förbättras samt att skolan måste se till att kränkningarna omedelbart upphör och att skolan utgör en trygg miljö.

Studiemiljö

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Brattebergsskolan består av fyra arbetslag som lokalmässigt är skilda åt genom korridorer. Varje arbetslag har egna teorisalar och ett utrymme för gemenskap under raster. I detta utrymme finns också elevernas skåp. Uppehållsutrymmena saknar dock i stort sittmöjligheter varför eleverna oftast tillbringar längre raster i fritidsgården där en caféverksamhet bedrivs. Salarna inom arbetslagen är knapphändigt märkta varför eleverna i början av utbildningen har svårt att hitta. Salarna och uppehållsrummen i arbetslagen erbjuder, enligt inspektörerna, en steril och torftig miljö som inte inbjuder till en levande social gemenskap som ger vilja och lust att lära.

Inspektörerna bedömer att alla som arbetar i skolan bör samverka bättre för att skapa en miljö för utveckling och lärande.

Ordningsregler

Enligt grundskoleförordningen ansvarar rektorn för att det finns ordningsregler för varje skola. Ordningsreglerna ska utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Vid intervjuer med rektorer, lärare, elever och föräldrar framkommer att Brattebergsskolans personal inte har en gemensam uppfattning om hur skolans ordningsregler ska tolkas. Eleverna uttrycker att lärarna har personliga tolkningar av skolans ordningsregler och att detta är ett problem i början av utbildningen men att de snabbt lär sig vilka regler som gäller för vilken lärare.

Inspektörerna bedömer att lärarna bör tillämpa skolans ordningsregler på ett mer likvärdigt sätt.

Likabehandling

Enligt lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever råder det ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Huvudmannen ska enligt lagen bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

I likabehandlingsplanen ska åtgärder redovisas och den ska ses över och följas upp varje år. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna och den ska utgå från en kartläggning av den egna verksamheten. Se vidare i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7).

Skolans likabehandlingsplan är ny från december 2007 och vid inspektionstillfället inte inarbetad i skolans vardagliga arbete. Den är väl genomarbetad men saknar en

specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året.

Öckerö kommun har inte överlämnat åt rektorerna i kommunen att upprätta lika-behandlingsplaner. Avsaknaden av likabehandlingsplaner eller brister i sådana bedöms därför inte i de enskilda skol- och verksamhetsrapporterna utan en samlad bedömning sker i den för kommunen övergripande rapporten.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Enligt rektorn erbjuds eleverna det garanterade antalet undervisningstimmar och skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna. Studie- och yrkesorienteringen är en viktig del i undervisningen och skolan är avgiftsfri för eleverna. Eleverna har tillgång till nödvändig utrustning även om datorerna är relativt få och de flesta placerade i en datasal, vilket medför att de är tämligen svåråtkomliga då dörrarna oftast är låsta vid skolan.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Lärarna har, enligt den personallista som inspektörerna har haft tillgång till, med några få undantag, pedagogisk högskoleutbildning och lärarna undervisar i huvudsak i de ämnen som de har utbildning i. Personalen och rektorn har insikter i de nationella styrdokumenterna och kommunen anordnar adekvat kompetensutveckling för personalen. Rektorn har en gedigen pedagogisk utbildning och erfarenhet av arbete som lärare och rektor. Rektorn genomgår den statliga rektorsutbildningen.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

16 (18)

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet. Rektorn har under våren ensam, med områdeschefens stöd, innehaft rektorsansvaret för skolan. Den andra rektorstjänsten är tillsatt inför hösten. Rektorns arbetssituation har, enligt rektorn och personalen, varit extremt arbetskrävande under våren men personalen uppger att rektorn är förtrogen med det dagliga arbetet och att hon har ett stort förtroende. Rektorn har tillsammans med tidigare rektorskollega upprättat en arbetsplan för läsåret 2007/08 som är inriktad på hur skolan ska arbeta för att de fastställda målen för utbildningen ska nås. Skolan saknar dock en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans samlade resultat. Rektor fattar beslut enligt bestämmelserna. Inom området finns nedan angiven brist.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

I samband med intervjuer och vid dokumentstudier framkommer att lärarna och rektorn följer upp skolans resultat på individnivå men att rektorn inte tar ansvar för att resultaten utvärderas på skolnivå.

Inspektörerna bedömer att skolan inte genomför en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i förhållande till målen i årskurs 9 i samtliga ämnen i syfte att måluppfyllelsen.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att området är av mindre god kvalitet. Med skolans arbetsplan för läsåret 2007/08 som grund har Brattebergsskolan goda förutsättningar att bedriva ett effektivt kvalitetsarbete. Det kvalitetsarbete som redovisas för inspektörerna är dock av skiftande kvalitet och kvalitetsredovisningen för läsåret 2006/07 bör förbättras. Inom området finns nedanstående förbättringsbehov.

Systematiskt kvalitetsarbete

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som det omgivande samhället.

Arbetsplanen för läsåret 2007/08 ligger till grund för kvalitetsarbetet under innevarande läsår. I denna finns utvecklingsområden angivna. Arbetet med dessa utvecklingsområden sker i arbetslagen men de utvärderingar som arbetslagen tidigare har gjort är av mycket skiftande kvalitet. Vid samtal med personalen framkommer att personalens kunskaper om kvalitetsarbetet skiftar liksom deras engagemang. Enligt personal och elever är samspelet dem emellan litet när det gäller kvalitetsarbetet liksom föräldrarnas kunskaper om detta arbete.

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra sitt kvalitetsarbete.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Kvalitetsredovisningen ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Skolans kvalitetsredovisning är uppbyggd efter en mall från förvaltningen. Inspektörerna ser kvalitetsredovisningen mer som en beskrivning av verksamheten än som ett led i skolans kvalitetsarbetsprocess även om skolan till viss del i kvalitetsredovisningen och i dokumentet "Enhetens gemensamma resurser och resultat" redovisar i vilken mån de nationella målen har nåtts och vilka åtgärder som skolan tänker vidta för ökad måluppfyllelse. Eleverna och deras vårdnadshavare har dock inte getts möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning bör förbättras.

18 (18)

Datum

Ort

2008-11-05

Göteborg

Egon Andersson

Roland Fallström